
ZBO R NIK ADOVA PROCEEDINGS

*THE TWENTY-THIRD REGIONAL
SYMPOSIUM IN SMALL ANIMAL
CLINICAL PATHOLOGY
AND THERAPY*

*DVADESET TREĆE REGIONALNO
SAVETOVANJE IZ
KLINIČKE PATOLOGIJE
I TERAPIJE MALIH ŽIVOTINJA*

Clinica veterinaria 2022.

Fruška gora, 09-11. jun 2022. godine

OGRANIZACIONI ODBOR
ORGANIZING COMMITTEE

Mirilović Milorad, Krstić Vanja, Ilić Vojislav, Nešić Vladimir, Davitkov Darko, Čalić Miloš, Ristanović Dragan, Vasiljević Maja, Milčić Matić Natalija, Prokić Bolka Bogomir, Kovačević Filipović Milica

PRESEDNIK
CHAIRMAN

Krstić Vanja

POTPRESEDNIK
VICECHAIRMAN

Ilić Vojislav

PROGRAMSKI ODBOR
SCIENTIFIC COMMITTEE

Magaš Vladimir, Vučićević Miloš, Toholj Bojan, Milčić Matić Natalija

SEKRETAR
SECRETARY

Davitkov Darko

SEKRETARIJAT
SECRETARIAT

Đurić Miloš, Ilić Božović
Anja

UREDNIK
EDITOR

Nešić Vladimir

PREPRESS

Nešić Vladimir
Davitkov Darko

IZDAVAČ
PUBLISHER

Fakultet veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu

ŠTAMPA

Fakultet veterinarske medicine, Beograd. Tiraž 200 primeraka

ISBN

978-86-80446-49-3

GODINA

2022.

FAKULTET VETERINARSKE MEDICINE, UNIVERZITET U
BEOGRADU

VETERINARSKA KOMORA SRBIJE

ZBORNİK PREDAVANJA

DVADESET TREĆEG REGIONALNOG
SAVETOVANJA

IZ KLINIČKE PATOLOGIJE I TERAPIJE
MALIH ŽIVOTINJA

Clinica veterinaria 2022

Fruška gora, 09-11. jun 2022. godine

S A D R Ź A J

PLENARNA PREDAVANJA

Toholj Bojan:

MULTIMODALNA I PREEMPTIVNA ANALGEZIJA U HIRURGIJI MALIH ŽIVOTINJA 2

Magas Vladimir, Maletić Milan, Đurić Miloje, Stanišić Ljubodrag:

TUMORI MLEČNE ŽLEZDE PASA I MAČAKA, KAKO SPREČITI I LEČITI 5

Andrić Nenad:

OBOLJENJA KIČME PASA – KLINIČKA MANIFESTACIJA I DIJAGNOSTIKA.....9

Milčić Matić Natalija, Vučićević Ivana:

MASTOCITOMI – DA LI JE HIRURGIJA JEDINO REŠENJE? 12

Ezved Jožef:

I KOSTI GOVORE – OSTEOPATOLOGIJA DIVLJIH ŽIVOTINJA 17

Pantić Sandra:

OSNOVE ORTOPEDIJE PTICA 20

RADIONICE

Kovačević Filipović Milica, Spariosu Kristina, Janjić Filip, Radaković Milena, Ilić Božović Anja, Davitkov Darko, Francuski Andrić Jelena:

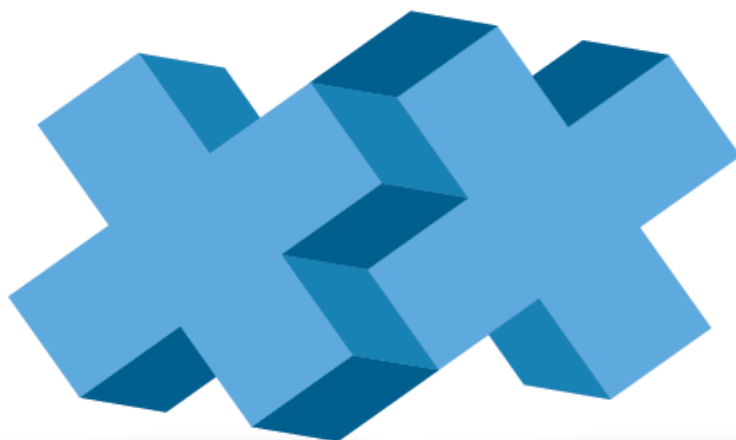
KLINIČKO-PATOLOŠKI PRISTUP ANEMIJAMA RAZLIČITE ETIOLOGIJE.....29

Prokić Bolka Bogomir, Hadži Milić Milan:

OSNOVE PRIMENE MATERIJALA ZA ŠIVENJE I ŠAVOVA U SANACIJI RANA – NOVI PRISTUPI.....32

Krstić Vanja, Toholj Bojan, Vasiljević Maja, Đurić Miloš:

ENDOSKOPSKI PREGLED ŽELUCA I TANKIH CREVA PASA 33

PlusPlus

MASTOCITOMI – DA LI JE HIRURGIJA JEDINO REŠENJE?

Milčić Matić Natalija, Vučićević Ivana
Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu

Mastocitomi - Mast cell tumors (MCT) su najčešći kožni tumori pasa (16-21%) i drugi najčešći tumori kože kod mačaka. Obično se javljaju kod starijih životinja (prosečne starosti 8 godina), ali se mogu javiti u bilo kom uzrastu. Predisponirane rase uključuju bokkere, biglove, retrievere, šar peja i brahicefalične rase.

MCT kod pasa se razlikuju po izgledu, kliničkim simptomima, stepenu metastaziranja i odgovoru na terapiju, zbog čega ove neoplazme predstavljaju problem za prognozu i terapiju. Dobro diferentovani mastocitomi su obično solitarne lezije, koje sporo rastu, mogu biti prisutni i godinama, pa se često misli da su u pitanju benigne promene poput lipoma. Slabo diferentovani MST nisu jasno ograničeni, brzo rastu, ulcerišu i usled oslobađanja histamina iz ćelija tumora imaju jarko crvenu boju i variraju u veličini. Ovi tumori se šire limfogeno do regionalnih limfnih čvorova i peritoneuma, a redje na koštanu srž, dok su metastaze u torakalnoj duplji izuzetno retke.

Kod mačaka su poznata tri oblika MCT: kožni, splenični i intestinalni. Najčešće se javljaju kožni tumori u vidu solitarnih ili multiplih nodula. Sijamske mačke su rasno predisponirane. Splenični i intestinalni se ređe javljaju, a obolele životinje

pokazuju sistemske manifestacije oboljenja.

Dijagnoza mastocitoma se najčešće postavlja pregledom citološkog preparata dobijenog tankoiglenom biopsijom. Međutim, da bi se odredio gradus tumora neophodno je uraditi histopatološku analizu, a za potvrdu dijagnoze mastocitoma koristi se tehnika bojenja toluidin plavom bojom. Kožni MCT se mogu klasifikovati prema različitim kriterijumima; poput onih koje su predložili Patnaik i Kiupel. Poslednjih godina se najviše koristi Kiupelova šema ocenjivanja prema kojoj su mastociti klasifikovani u dva gradusa. MCT visokog gradusa imaju jedan od sledećih kriterijuma: najmanje 7 mitotičkih figura, najmanje 3 ćelije sa više jedara ili najmanje 3 bizarna jedra u 10 HPF-a ili kariomegaliju. Aberantna ekspresija CD117 i mutacije c-kita protoonkogeni mogu biti indikativni parametar za konačno histološko ocenjivanje. Za subkutane MCT prognostički kriterijumi su manje jasno definisani i većina ovih tumora ima povoljnu prognozu, a vreme preživljavanja pasa je povezano sa mitotičkim indeksom.

Hiruško uklanjanje ovih tumora je terapija izbora kad god je to moguće. Neophodno je tumor ukloniti sa širokom marginom (2-3 cm) i a u dubinu se uklanja jedna fascija ispod tumora. Kod nekompletno uklonjenih tumora, kao i kod onih koji nisu operabilni mogu se primeniti različite vrste terapija.

Mastocitomi su vrlo radiosenzitivni, pa se kod nekompletno hiruške margine preporučuje 15 do 18 tretmana sa ukupnom dozom od 46 do 54 greja. Kod neoperativnih mastocitoma radioterapija se sprovodi jedanput nedeljno u velikim frakcijama tokom 4 do 6 nedelja.

Postoje brojni protokoli u hemoterapiji uznapredovalih ili neoperabilnih mastocitoma, u zavisnosti od broja i dimenzija tumora, prisustva metastaza, i u vidu palijativne terapije radi održavanja boljeg kvaliteta života. Protokoli koji uključuju primenu više lekova pokazali su veću efikasnost i duže vreme preživljanja. Najčešće se koriste vinblastin (2.0 mg/m² 1x

nedeljno), prednizolon (2.0 mg/kg 1x dnevno), lomustin (60 mg /m² 1x u 3 nedelje) i hlorambucil (5.0 mg/m² 1x dnevno).

U novije vreme koriste se lekovi koji spadaju u grupu tirozin kinaza inhibitora (toceranib i masitinib) i registrovani su za neoperabilne tumore, prisustvo metastaza, rezistencija na ostale lekove, kao adjuvantna terapija kod visoko rizičnih tumora, kao i rekurentnih. Problem je što svega 25-30% mastocitoma ima aktivnu c-kit mutaciju, pa je kod njih i odgovor na terapiju znatno bolji.

Kod tumora čija je zapremina manja od 10 cm³, može se koristiti tigilanol tiglata, ekstrakt semena biljke *Fontainea picosperma* u vidu intratumorske injekcije. Ovaj ekstrakt izaziva vaskularnu rupturu i akutni lokalni inflamatorni odgovor u roku od 4 h, praćen nekrozom u roku od 1-4 dana i destrukcijom tumora u periodu od 4–7 dana, a rana zaceli tokom 28 do 35 dana.

IP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд
636.09(048)(0.034.2)

РЕГИОНАЛНО саветовање из клиничке патологије и терапије малих животиња

(23 ; 2022 ; Фрушка гора)

Clinica veterinaria 2022 [Elektronski izvor] : zbornik predavanja Dvadeset trećeg regionalnog savetovanja iz kliničke patologije i terapije malih životinja, Fruška gora, 09-11. jun 2022. godine / [organizatori] Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu [i] Veterinarska komora Srbije ; [urednik Nešić Vladimir]. - Beograd : Fakultet veterinarske medicine, 2022 (Beograd : Fakultet veterinarske medicine). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm

Systemski zahtevi: Nisu navedeni. - Nasl. sa naslovne strane dokumenta. - El. publikacija u formatu pdf opsega 33 str. - Tiraž 200

ISBN 978-86-80446-49-3

1. Факултет ветеринарске медицине (Београд) 2. Ветеринарска комора Србије
(Београд)

а) Ветеринарска медицина - Апстракти

COBISS.SR-ID 67668489